

Aan de Minister van Economische Zaken

Directie Europese en
Internationale Zaken

Auteur

TER BESLISSING

Datum

14 februari 2025

Kenmerk

DEIZ / 97149527

RT 0000094125

Kopie aan

MT-DEIZ, MT-TOP, MT-DE, MT-MC, MT-I&K

Bijlage(n)

1

nota

BNC-fiche Competitiveness Compass

Parafenroute

Aanleiding

Op 29 januari jl. bracht de Commissie een mededeling uit met daarin de Commissie agenda voor de komende vijf jaar om het Concurrentievermogen van de EU te versterken. Bijgevoegd BNC-fiche over deze mededeling zal op 26 februari worden besproken in het interdepartementale BNC-overleg en op 4 maart in de CoCo. Op 7 maart ligt het fiche ter goedkeuring voor in de Ministerraad waarna het naar de Tweede Kamer zal worden verstuurd. BNC-fiches worden altijd door de Minister van Buitenlandse Zaken naar de Kamer gestuurd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om kennis te nemen van de nota en akkoord te gaan met het concept BNC-fiche.

Kernpunten

- Het *Competitiveness Compass* (kompas) is de belangrijkste leidraad van de Europese Commissie voor beleidsvoorstellen over concurrentievermogen voor de komende vijf jaar.
- Op basis van het Letta- en Draghirapport, heeft het kompas drie speerpunten: **innovatie, decarbonisatie en weerbaarheid**; en vijf horizontale uitgangspunten: **simplificatie** van regelgeving; de **interne markt**, **financiering**, **vaardigheden**, en **verbeterde coördinatie** van Europees en nationaal beleid.
- Met het kompas koppelt de Commissie de versterking van het EU-concurrentievermogen aan concrete strategieën en wetgevingsvoorstellen. Deze zullen later onder deze Commissie worden gepubliceerd en te zijner tijd worden geapprecieerd. Het kompas fungeert daarbij als een politiek bindmiddel dat verschillende beleidsterreinen integreert, zoals economie, innovatie, decarbonisatie en weerbaarheid, zodat beleidsdoelen elkaar versterken en niet conflicteren. Het kompas draagt bij aan de geopolitieke positionering van de EU ten opzichte van andere grootmachten.

- Het voorstel wordt door het kabinet in het BNC-fiche verwelkomt. Versterking van het concurrentievermogen vraagt in deze veranderende context om aanpassingen van het industrie-, innovatie-, handels- en klimaatbeleid, waar het kompas aan bijdraagt.
- Aandachtspunten die in het BNC-fiche worden aangestipt zien onder andere op aanbestedingen- en mededingingsbeleid, het voorgestelde 28^e regime, het grote aantal aangekondigde nieuwe voorstellen (ondanks de aandacht voor regeldruk). Zie ook toelichting.
- Het BNC-fiche wordt door de ministeries van Buitenlandse Zaken en Economische Zaken geschreven, in nauwe samenwerking met het ministerie voor Klimaat en Groene Groei en het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap.

Toelichting

- Het kabinet verwelkomt de focus op innovatie en strategische technologieën. De door de Commissie geïdentificeerde technologieën overlappen met de NTS: Cloud, AI, data, Quantum, Biotechnologie, advanced materials, digitale communicatietechnologieën zoals 6G. Daarbij legt de Commissie de nadruk op het stimuleren van innovatie in start- and scale-ups en de toepassing van technologieën in bestaande industrieën.
- Het kabinet is positief over de aandacht voor de toepassing van AI en het voornemen om AI-fabrieken mogelijk te maken. Wel ontbreekt cybersecurity als technologische prioriteit, terwijl dit wel onderdeel is van de Nederlandse inzet.
- Verder verwelkomt het kabinet de acties voor vereenvoudiging van regels en het verminderen van regeldruk, onder andere door middel van een aangekondigde serie van omnibusvoorstellen. Voorspelbaarheid en rechtszekerheid voor bedrijven en betrouwbaarheid van het (Europese) wetgevingsproces blijven daarbij een belangrijk aandachtspunt.
- Wel moet over het kompas worden opgemerkt dat, hoewel regeldruk een prioriteit is, de mededeling een groot aantal nieuwe voorstellen, plannen en strategieën aankondigt. Het kabinet zal zich ervoor blijven inzetten dat de Commissie gedegen impact assessments uitvoert voordat de nieuwe wetgeving introduceert, zodat duidelijk is hoe Europese wetgeving uitpakt voor onder andere het mkb, uitvoeringsinstanties, medeoverheden en wat de territoriale impact is.
- De aangekondigde voorstellen op aanbestedings- en mededingingsbeleid zijn aandachtspunten voor het kabinet. Extra aandacht voor weerbaarheid en innovatie mag niet leiden tot verslechtering van een open en gelijk speelveld en eerlijke concurrentie.
- De Commissie stelt een 28^e regime voor waarin regels op bepaalde aspecten van het vennootschaps-, insolventie-, arbeids- en belastingrecht worden vereenvoudigd, middels een overkoepelend Europees kader. Dit is een complexe exercitie waarbij het kabinet kansen voor innovatieve bedrijven ziet. Wel zijn er bij de vormgeving van een 28^e regime vraagpunten op bijvoorbeeld het gebied van eventuele fiscaliteit en rechtszekerheid en arbeidsrechtelijke harmonisatievoorstellen.
- Ondanks de aandacht voor bepaalde industrieën via initiatieven onder pijlers 1 en 2, is het onduidelijk of deze voorstellen, waaronder de CID, ook een coherent Europees industrikader vormen. Het kabinet acht coördinatie en een duidelijk kader voor Europees industriebeleid echter wel van belang.